

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 01-10-2010

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5767/01-10-2010

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 63/2010

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση την 29.10.2009 ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 στην έδρα της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Χ. Γεραρής, Πρόεδρος, Λ. Κοτσαλής, Α. Παπανεοφύτου, Α. Πράσσοι, Α. Ι. Μεταξάς και Α. Ρουπακιώτης, τακτικά μέλη της Αρχής. Επίσης, παρέστη το αναπληρωματικό μέλος Γ. Πάντζιου σε αντικατάσταση του τακτικού μέλους Α. Πομπόρτση, ο οποίος, αν και κλήθηκε νομίμως εγγράφως, δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατά τη συζήτηση του θέματος οι εισηγήτριες Ε. Ι. Τσακιρίδου και Φ. Καρβέλα, δικηγόροι- ελέγκτριες της Αρχής και η γραμματέας Γ. Παλαιολόγου, υπάλληλος του Διοικητικού-Οικονομικού Τμήματος, μετά από εντολή του Προέδρου.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Την με αριθ. πρωτ. 3126/8.5.2006 καταγγελία της Α σχετικά με το δημοσίευμα της εφημερίδας «Espresso» της2006, με τίτλο «*Η κόρη της Β στα βήματα της μητέρας της*»
- 2) Την με αριθ. πρωτ. 5564/31.7.2007 και 5631/2.8.2007 καταγγελία του Γ σχετικά με το δημοσίευμα της εφημερίδας «Espresso της Κυριακής» της2006, πρωτοσέλιδο και με τίτλο «*Η μαθήτριά, ο καθηγητής και ο άγουρος έρωτας*», «*Γ ... Ο άγνωστος άνδρας της Β*».

Συγκεκριμένα, η εφημερίδα Espresso με το σχετικό άρθρο στο φύλλο της 2006 με τίτλο «*Η κόρη της Β στα βήματα της μητέρας της*» γνωστοποίησε το γεγονός της συμμετοχής της Α, κόρης της πρώην δικαστικής Β, στο διαγωνισμό της Εθνικής Σχολής Δικαστών, συνδέοντας το γεγονός αυτό με το όνομα της μητέρας της. Η Β, ως δημόσιο πρόσωπο, η δράση του οποίου υπόκειται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων της ως δικαστικής λειτουργού, απασχολούσε την επικαιρότητα μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου της διαφθοράς (του αποκαλούμενου «*παραδικαστικού κυκλώματος*») στο χώρο της Δικαιοσύνης. Το συγκεκριμένο δημοσίευμα αναφέρεται στη συμμετοχή της κόρης της πρώην δικαστικού λειτουργού στο διαγωνισμό της Εθνικής Σχολής Δικαστών, συνοδευόμενο από φωτογραφικές απεικονίσεις: α) αποσπάσματος κατάστασης με τα αποτελέσματα των επιτυχόντων στις γραπτές εξετάσεις, μεταξύ των οποίων ήταν και η προσφεύγουσα, β) ανακοίνωσης για τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων με πρόσκληση των διαγωνιζομένων, μεταξύ των οποίων και της προσφεύγουσας, γ) φωτογραφίες της Β και άλλου προσώπου, όπου κατά το δημοσίευμα απεικονίζεται η προσφεύγουσα, καθώς απομακρύνεται από το δικαστικό μέγαρο μετά τις εξετάσεις της. Το δημοσίευμα δεν συνδέει τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στον παραπάνω διαγωνισμό για την εισαγωγή της στην Εθνική Σχολή Δικαστών με ελεγχόμενη συμπεριφορά ή ενέργεια της πρώην δικαστικής λειτουργού (πέραν της συγκυρίας ότι έτυχε να διαδραματίζεται λίγο μετά τη σύλληψη της Β και παράλληλα με την κράτησή της στις γαλλικές φυλακές), αλλά ικανοποιεί μόνο την ενδεχόμενη περιέργεια του αναγνωστικού κοινού αναφορικά με την επαγγελματική δραστηριότητα της κόρης της.

Περαιτέρω, η εφημερίδα Espresso της Κυριακής με το σχετικό άρθρο στο φύλλο της2006 με τίτλο «*Γ- Ο άγουρος έρωτας κι ο γάμος με τον καθηγητή της. Ο άγνωστος άντρας της Β*» κατέστησε γνωστό στο ευρύ κοινό τον άνδρα της Β, Γ, ιδίως με την εικόνα του (βλ. φωτογραφίες του τελευταίου), προσπαθώντας να παρουσιάσει ένα γαργαλιστικό κοινωνικό ανάγνωσμα της γνωριμίας, του γάμου και του διαζυγίου του με την προαναφερόμενη πρώην δικαστική λειτουργό. Το συγκεκριμένο δημοσίευμα είναι ανυπόγραφο και έχει αφηγηματικό-μυθιστορηματικό χαρακτήρα, περιέχει δε κυρίως προσωπικές απόψεις και εξιστορήσεις του συντάκτη του για την πιθανή έκβαση των γεγονότων (βλ. ενδεικτικά αποσπάσματα του εν λόγω δημοσιεύματος “...*οι ματιές γίνονταν ολοένα και πιο έντονες... Η Β κοκκίνισε... τα μάτια της την πρόδωσαν, καθώς στο άκουσμα της πρόσκλησης άνοιξαν διάπλατα.... Εκείνο το βράδυ η Β δεν διάβασε... Ο ύπνος τη βρήκε αγκαλιά με το τρανζίστορ και τη σχολική φωτογραφία της τάξης στην οποία φαινόταν και ο*

αγαπημένος της καθηγητής.”). Πέραν του ότι τα αναφερόμενα άπτονται της ιδιωτικής σφαίρας των προσώπων που αφορούν, ανατρέχουν σε χρόνο τουλάχιστον της 25ετίας. Από το δημοσίευμα δεν προκύπτει η οποιαδήποτε σύνδεση των αναφερομένων για το πρόσωπο του προσφεύγοντος με ελεγχόμενη συμπεριφορά ή δράση της πρώην δικαστικού λειτουργού. Ικανοποιείται μόνο η ενδεχόμενη περιέργεια του κοινού αναφορικά με την ιδιωτική ζωή που είχε η Β προ 25ετίας, το προφίλ και την προσωπικότητα του πρώτου συζύγου της.

Η Αρχή συνεξέτασε λόγω συνάφειας τις προμνησθείσες καταγγελίες (της κόρης και του πρώην συζύγου της Β αντίστοιχα) κατά της εταιρείας με το διακριτικό τίτλο «ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΤΥΠΟΣ Α.Ε.», ιδιοκτήτριας της εφημερίδας «Espresso» και «Espresso της Κυριακής».

Η καταγγελλόμενη εταιρεία αρχικώς υπέβαλε εγγράφως τις απόψεις της επί της καταγγελίας της Α (με αριθ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/64/4.1.2008 σε απάντηση του με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6247/12.9.2007 εγγράφου της Αρχής). Στη συνέχεια η καταγγελλόμενη εταιρεία κλήθηκε νομίμως σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής στη συνεδρίαση της 8.10.2009 για να εκθέσει τις απόψεις της επί των προαναφερόμενων καταγγελιών της Α και του Γ. Στην συνεδρίαση αυτή ο πληρεξούσιος δικηγόρος της καταγγελλόμενης εταιρείας ζήτησε αναβολή, αίτημα που έγινε δεκτό και η ακρόαση έλαβε χώρα, χωρίς νέα κλήση, στη συνεδρίαση της 22.10.2009. Κατά τις ως άνω συνεδριάσεις της Αρχής κλήθηκαν και ακούστηκαν και οι προαναφερόμενοι καταγγέλλοντες μετά και δια του πληρεξούσιου δικηγόρου τους αντίστοιχα (βλ. αναλυτικά τις καταθέσεις των κληθέντων στα πρακτικά συνεδριάσεως). Οι ενδιαφερόμενοι έλαβαν μετά την ακρόαση προθεσμία για υποβολή υπομνημάτων για την πληρέστερη υποστήριξη των απόψεών τους. Οι καταγγέλλοντες κατέθεσαν τα με αριθ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/6410 και 6411/27.10.2009 υπομνήματα αντίστοιχα και η καταγγελλόμενη εταιρεία τα με αριθ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/6405 και 6406/27.10.2009 υπομνήματα για την αντίκρουση αντίστοιχα των προμνησθεισών καταγγελιών.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου και άκουσε τους εισηγητές της υπόθεσης και μετά από διεξοδική συζήτηση

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή (βλ. ενδεικτικά τις με αριθ. 53/2004, 25/2005, 26/2007, 58/2007, 17/2008 και 18/2008 αποφάσεις), το δικαίωμα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής (άρθρο 9 παρ. 1 Σ.) και των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9Α Σ.) συχνά συγκρούεται με την ελευθερία της έκφρασης και ειδικότερα του Τύπου να ενημερώνει το κοινό, καθώς και με το δικαίωμα στην πληροφόρηση (άρθρο 14 παρ. 1 και 2 και άρθρο 5Α Σ.). Από το Σύνταγμα δεν προκύπτει *in abstracto* επικράτηση του ενός ατομικού δικαιώματος επί του άλλου. Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνεται μία *ad hoc* στάθμιση των αντιτιθέμενων συμφερόντων κατά τις αρχές της πρακτικής αρμονίας και αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 Σ.) με τέτοιον τρόπο, ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (αφενός η ελευθερία της έκφρασης και του Τύπου και το δικαίωμα στην πληροφόρηση και αφετέρου το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και στον πληροφοριακό αυτοκαθορισμό) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια.

2. Η αρχή της στάθμισης εφαρμόζεται κατά την πάγια νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ). Σύμφωνα με την αρχή αυτή τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν καθήκον να ενημερώνουν το κοινό για υποθέσεις και θέματα γενικού ενδιαφέροντος και αντίστοιχα το κοινό έχει δικαίωμα να ενημερώνεται για τα ζητήματα αυτά. Εφόσον πρόκειται για πρόσωπα της δημόσιας ζωής ή θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού καθίσταται περισσότερο έντονη. Για το λόγο αυτό το ΕΔΔΑ αναγνωρίζει καταρχήν το ρόλο των δημοσιογράφων ως δημόσιων φρουρών (“public watchdogs”), ήτοι αποδέχεται την ελεγκτική λειτουργία του Τύπου, η οποία καλύπτει τη δυνατότητά του να στηλιτεύει τα κακώς κείμενα με τη δημοσιοποίηση και δημόσια κριτική τους (βλ., *ιδίως, απόφαση ΕΔΔΑ, υπόθεση Ρίζος και Ντάσκακ κατά Ελλάδας, 27.5.2004, Prager & Oberschlink κατά Αυστρίας, 26.4.1995*).

3. Η Οδηγία 95/46/EK αναφέρεται ρητά στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (βλ. σκέψη 37 του προοιμίου της), το οποίο σύμφωνα με την νομολογία του ΕΔΔΑ κατοχυρώνει την ελευθερία της δημοσιογραφικής πληροφόρησης. Τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέπουν τις κατάλληλες εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από την προστασία των προσωπικών δεδομένων, προκειμένου τα μέσα ενημέρωσης να επιτελούν το «θεσμικό» τους ρόλο σε μια δημοκρατική κοινωνία, ώστε να συνυπάρχουν, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, αφενός τα

δικαιώματα της ιδιωτικής ζωής και του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού και αφετέρου της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης. Η εξασφάλιση της ελευθερίας της έκφρασης και συνακόλουθα του Τύπου, δικαιολογεί παρεκκλίσεις από την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αλλά μόνο εντός των ορίων που καθορίζονται από την αρχή της αναλογικότητας (βλ. Σύσταση 1/97 σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της ως άνω Οδηγίας).

4. Η δημοσίευση στον τύπο πληροφοριών και φωτογραφιών που αφορούν ένα φυσικό πρόσωπο αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. δ' του ν. 2472/1997 («καταχώριση» και «διάδοση»), η οποία επιτρέπεται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του προαναφερόμενου νόμου. Το άρθρο 3 παρ. 1 του ίδιου νόμου προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του, το οποίο καλύπτει την εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και τη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο. Ακόμα και αν θεωρηθεί η δημοσίευση σε εφημερίδα ως μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (πρβλ. τις προαναφερθείσες με αριθ. 17 και 18/2008 αποφάσεις), εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/1997, αφού τα αρχεία των εφημερίδων αποτελούν διαρθρωμένα αρχεία με την έννοια του ν. 2472/1997 (βλ. και την με αριθ. 26/2007 απόφαση της Αρχής), διότι συνιστούν διαρθρωμένα σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που καθίστανται προσιτά με την εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων, όπως π.χ. τίτλος, αρίθμηση και ημερομηνία του φύλλου της εφημερίδας (άρθρο 2 στοιχ. ε' του ν. 2472/1997, όπως ισχύει).

5. Στο άρθρο 4 του ν. 2472/1997 τίθενται οι γενικές προϋποθέσεις για τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενόψει των θεμελιωδών αρχών του σκοπού και της αναλογικότητας. Περαιτέρω, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται, και χωρίς τη συγκατάθεση, κατά το άρθρο 5 παρ. 2 περ. ε' του ν. 2472/1997, όταν: «είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών». Ως τέτοιο έννομο συμφέρον νοείται και το δικαίωμα της

πληροφόρησης, τόσο του πληροφορείν όσο και του πληροφορείσθαι (άρθρα 14 παρ. 1-2 και 5Α Σ.).

6. Ειδικά για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων (βλ. ορισμό ευαίσθητων δεδομένων στο άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997) προβλέπεται το επιτρεπτό της επεξεργασίας για δημοσιογραφικούς σκοπούς (άρθρο 7 παρ. 2 περ. ζ' του ίδιου νόμου) με τις εξής προϋποθέσεις: 1) η επεξεργασία να αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, 2) η επεξεργασία να πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, 3) άδεια της Αρχής, η οποία χορηγείται μόνο εφόσον (α) η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος και (β) εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακή ζωής. Η Αρχή, ωστόσο, δεν εφαρμόζει την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 περ. ζ' του ν. 2472/1997, στο μέτρο που αυτή απαιτεί προηγούμενη άδεια της Αρχής για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Και τούτο, διότι η από τη διάταξη αυτή απαιτούμενη άδεια της Αρχής συνιστά μέτρο προληπτικού ελέγχου του Τύπου και ως τέτοιο απαγορεύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 2 Σ. (*έτσι ρητά και οι αποφάσεις της Αρχής με αριθ. 26/2007 σκ. 11 και με αριθ. 17/2008 σκ. 18*). Κατά τα λοιπά, όμως, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 περ. ζ' του ν. 2472/1997 είναι εφαρμοστέα, δεδομένου ότι θέτει ουσιαστικά κριτήρια για την άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος και τη νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων για δημοσιογραφικούς σκοπούς.

7. Η προηγούμενη ερμηνευτική προσέγγιση εναρμονίζεται πλήρως και με τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, οι διατάξεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, σύμφωνα με τη νομολογία του ΕΔΔΑ (βλ. *ιδίως απόφαση Καρολίνα του Ανόβερου κατά Γερμανίας, 24.06.2004, παραγρ. 57*) έχουν μεν ως πρωταρχικό σκοπό να προστατέψουν το άτομο από αυθαίρετες επεμβάσεις της κρατικής εξουσίας, αλλά τυγχάνουν εφαρμογής και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών, ιδίως στις περιπτώσεις, όπου το δικαίωμα κάθε προσώπου στην προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής και της εικόνας του πρέπει να διαφυλαχθεί από αυθαίρετες επεμβάσεις τρίτων. Υπό την έννοια αυτή, κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο απολαύει της προστασίας, που κατοχυρώνουν οι διατάξεις αυτές, έναντι κάθε παράνομης διατάραξης της ιδιωτικής και οικογενειακής του

ζωής ή ανάμειξης σε αυτήν, που επιχειρείται από οποιονδήποτε τρίτο, με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως δε με την αυθαίρετη λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών του. Η τριτενέργεια των ατομικών δικαιωμάτων προβλέπεται πλέον ρητώς, μετά την τελευταία αναθεώρηση, στο άρθρο 25 παρ. 1 του Σ.

8. Κατά τους ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας δεν εφαρμόζεται εν προκειμένω ο ν. 2472/1997, καθώς δεν υφίσταται αρχείο προσωπικών δεδομένων. Όπως όμως αναφέρεται στην τέταρτη σκέψη, ο ν. 2472/1997 εφαρμόζεται στα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνονται σε αρχεία εφημερίδων (βλ. και την με αριθ. 26/2007 απόφαση της Αρχής, σκ. 5). Στην προκειμένη περίπτωση, η καταγγελλόμενη εταιρεία, όπως όλες οι εκδοτικές εταιρίες εφημερίδων, τηρεί διαρθρωμένο αρχείο, που περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα δημοσιευμένα φύλλα της εφημερίδας «Espresso» και «Espresso της Κυριακής», όπου και βρίσκονται καταχωρημένα όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν κατά καιρούς δημοσιευθεί στην εφημερίδα αυτή. Η πρόσβαση στα δεδομένα αυτά καθίσταται δυνατή τόσο με το κριτήριο του αριθμού του κάθε φύλλου της εφημερίδας ή/και της ημερομηνίας κυκλοφορίας του όσο και με εσωτερικές μηχανές αναζήτησης, που τηρούν κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας οι εφημερίδες.

9. Η λειτουργία της Δικαιοσύνης είναι βασικός θεσμός σε μία δημοκρατική κοινωνία. Ο Τύπος, εξάλλου (βλ. και σχετικές αποφάσεις ΕΔΔΑ, σε υπόθεση Ρίζος και Ντάσκας κατά Ελλάδα, 27.5.2004, παραγρ. 41), αποτελεί πράγματι ένα από τα μέσα που διαθέτει η οργανωμένη κοινωνία και η κοινή γνώμη για να βεβαιωθεί ότι τα δημόσια πρόσωπα, π.χ. οι δικαστές, ανταποκρίνονται στις υψηλές τους ευθύνες σύμφωνα με το σκοπό της αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Εάν ήταν διαφορετικά, ο Τύπος δεν θα μπορούσε να διαδραματίσει τον απαραίτητο ρόλο του «δημόσιου φρουρού» (“public watchdogs”). Οι επεμβάσεις, ωστόσο, του Τύπου στην ιδιωτική ζωή δημοσίων προσώπων επιτρέπονται μόνο ως εξαίρεση της παρεχόμενης σε αυτά προστασίας, ιδίως εφόσον συντρέχουν λόγοι συνεισφοράς του Τύπου σε κάποιον διάλογο δημοσίου ενδιαφέροντος. Στις περιπτώσεις αυτές νοείται ως υπέρτερο έννομο συμφέρον και το δικαίωμα της πληροφόρησης, τόσο του πληροφορέιν όσο και του πληροφορείσθαι.

10. Η δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων συγγενούς (ή συζύγου) δημοσίου προσώπου, π.χ. δικαστικού λειτουργού, μπορεί να είναι νόμιμη, κατά τον ν. 2472/1997, εφόσον με τον τρόπο αυτό ελέγχεται το δημόσιο πρόσωπο για δραστηριότητες που

αφορούν (άμεσα ή έμμεσα) την άσκηση του δημοσίου λειτουργήματός του. Και τούτο, γιατί υπό την αντίθετη εκδοχή, δημόσια πρόσωπα και προεχόντως οι δικαστές, η δράση των οποίων πρέπει να είναι ανεπίληπτη και να υπόκειται, ενόψει κυρίως της φύσεως και της αποστολής του λειτουργήματός τους, σε δημόσιο έλεγχο και κριτική, θα ήταν δυνατό να διαφύγουν του ελέγχου. Έτσι το δικαιολογημένο ενδιαφέρον μπορεί να καλύπτει και πράξεις μη δημοσίων προσώπων, όπως οι εγγύτεροι συγγενείς του ελεγχόμενου δημοσίου προσώπου, μόνο όταν οι πράξει αυτές ενδιαφέρουν, λόγω της φύσης τους και της άμεσης συνάφειάς τους με την ελεγχόμενη συμπεριφορά του δημοσίου προσώπου, το κοινωνικό σύνολο (βλ. την με αριθ. 43/2007 απόφαση της Αρχής).

11. Στην προκειμένη περίπτωση, η πρώην δικαστική λειτουργός Β ήταν δημόσιο πρόσωπο και κατά τον χρόνο του δημοσιεύματος πρόσωπο της επικαιρότητας (για τον ορισμό δημοσίου προσώπου βλ. άρθρο 7 του Ψηφίσματος 1165 (1998) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, απόφαση ΕΔΔΑ, Καρολίνα του Ανόβερου κατά Γερμανίας, 24.06.2004, παραγρ. 42, και τις με αριθ. 24-26/2005 και 43/2007 αποφάσεις της Αρχής). Η δημοσιοποίηση, όμως, των προσωπικών δεδομένων της κόρης της πρώην δικαστικής λειτουργού αναφορικά με τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό της Εθνικής Σχολής Δικαστών δεν συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τον έλεγχο της συμπεριφοράς ή δράσης της μητέρας της και συνεπώς, στην κρινόμενη περίπτωση δεν θεμελιώνεται ως υπερέχον το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση. Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες/προσωπικά δεδομένα που περιέχονται στο επίμαχο δημοσίευμα, επισημαίνεται ότι οι φωτογραφίες των σχετικών ανακοινώσεων που αναρτήθηκαν στο δικαστικό μέγαρο, είναι μεν στοιχεία δημοσιοποιήσιμα λόγω της επιβεβλημένης διαφάνειας του διαγωνισμού, ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση τυγχάνουν επεξεργασίας για τις ανάγκες παρουσίασης σε εφημερίδα ενός θέματος που αναφέρεται σε κεντρικό πρόσωπο της επικαιρότητας, αρνητικής δημοσιότητας, χωρίς η επεξεργασία αυτή να μπορεί να δικαιολογηθεί ως απολύτως αναγκαία για το δημοσιογραφικό σκοπό πληροφόρησης του κοινού σχετικά με τις δραστηριότητες του δημόσιου προσώπου.

12. Περαιτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ιδιότητα δημοσίου προσώπου δεν αποκτάται αντανεκλαστικά αποκλειστικά λόγω της συγγένειας με δημόσιο πρόσωπο (βλ. και την με αριθ. 6/2007 απόφαση της Αρχής), ενώ η προσφεύγουσα δεν αποτελεί από μόνη της δημόσιο πρόσωπο. Το τυχόν ενδιαφέρον μερίδας του κοινού για γνώση της ιδιωτικής και

επαγγελματικής ζωής της προσφεύγουσας, αποκλειστικά λόγω της ιδιότητάς της ως κόρης της Β, δεν μπορεί να δικαιολογήσει την επίμαχη δημοσίευση προσωπικών της δεδομένων, ούτε άλλωστε το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της εκδοτικής εταιρίας για κερδοφορία μπορεί να επιδιώκεται νόμιμα με τακτικές διείσδυσης στην ιδιωτική ζωή προσώπων, που απλά τυγχάνουν εγγύτεροι συγγενείς δημοσίων προσώπων (βλ. ανάλογες σκέψεις στην με αριθ. 18/2008 απόφαση της Αρχής, σελ. 11, με περαιτέρω παραπομπή στην απόφαση ΕΔΔΑ, Καρολίνα του Ανόβερου κατά Γερμανίας, 24.06.2004, παραγρ. 58 επ., 65-66, 76-77). Οι πληροφορίες που περιέχονται στο επίμαχο δημοσίευμα αφορούν αποκλειστικά την ιδιωτική και επαγγελματική ζωή της προσφεύγουσας, δεν συνεισφέρουν σε κάποιον διάλογο (εύλογου) δημοσίου ενδιαφέροντος και εν προκειμένω η ενημέρωση του κοινού για τις επαγγελματικές της επιδιώξεις, εκ μόνου του λόγου ότι αυτή είναι κόρη δημόσιου προσώπου, δεν υπερέχει της πληροφοριακής της αυτοδιάθεσης. Ακόμα και αν υποτεθεί, όπως αβασίμως ισχυρίζεται η καταγγελλόμενη εταιρεία, ότι η προσφεύγουσα είχε καταστεί de facto πρόσωπο της επικαιρότητας κατά το χρόνο του δημοσιεύματος (βλ. και κατάθεση καταγγελλόμενης εταιρείας αναφορικά με δημοσιεύματα άλλων εφημερίδων), δεν αποδείχθηκαν, ωστόσο, συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν, με τα κριτήρια που προαναφέρθηκαν, την ανάγκη πληροφόρησης του κοινού για τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στο διαγωνισμό της Εθνικής Σχολής Δικαστών.

13. Καθόσον αφορά τη δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων του τέως συζύγου της προμνησθείσης δικαστικής λειτουργού, ιδίως των φωτογραφιών του, αλλά και των λοιπών πληροφοριών σχετικά με το επάγγελμά του, τη μεταξύ τους γνωριμία, το γάμο και το διαζυγίο τους, δεν συνδέεται το δημοσίευμα άμεσα ή έμμεσα με τον έλεγχο της συμπεριφοράς ή δράσης της Β. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι θεμελιώνεται ως υπερέχον το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η δημοσίευση φωτογραφιών έχει ιδιαίτερη βαρύτητα, καθώς αυτή τείνει να εισχωρήσει περισσότερο στην ιδιωτική ζωή του ατόμου που αφορούν (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ, Καρολίνα του Ανόβερου κατά Γερμανίας, 24.06.2004, παραγρ. 59-60, 68, 70). Στην συγκεκριμένη περίπτωση οι φωτογραφίες του προσφεύγοντος απεικονίζουν μεν δημόσια εικόνα του κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, τυγχάνουν όμως επεξεργασίας για τις ανάγκες ενός άρθρου εφημερίδας που αναφέρεται σε κεντρικό πρόσωπο της επικαιρότητας, αρνητικής δημοσιότητας, χωρίς να μπορούν να δικαιολογηθούν ως απολύτως αναγκαίες για

αποκλειστικά δημοσιογραφικό σκοπό πάνω σε θέματα, για τα οποία το κοινό έχει πράγματι υπερέχον δικαίωμα πληροφόρησης.

14. Σύμφωνα με τα παραπάνω, η ιδιότητα του δημοσίου προσώπου αφενός δεν αποκτάται αντανakλαστικά αποκλειστικά λόγω της συγγένειας ή της τέλεσης γάμου με δημόσιο πρόσωπο και αφετέρου δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι ο προσφεύγων αποτελεί από μόνος του δημόσιο πρόσωπο. Επιπλέον, το τυχόν ενδιαφέρον ή η περιέργεια μερίδας του κοινού για γνώση της ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής του προσφεύγοντος, αποκλειστικά λόγω της ιδιότητάς του ως πρώην συζύγου της Β, δεν μπορεί να δικαιολογήσει την επίμαχη δημοσίευση προσωπικών του δεδομένων, και ιδίως των φωτογραφιών του, ούτε άλλωστε το εμπορικής φύσεως έννομο συμφέρον της εκδοτικής εταιρίας για κερδοφορία μπορεί να επιδιώκεται νόμιμα με τακτικές διείσδυσης στην ιδιωτική του ζωή. Η προσπάθεια γαργαλιστικού κοινωνικού σχολιασμού (κουτσομπολιού) ώστε να καταστεί γνωστός στο ευρύ κοινό ο άγνωστος άνδρας της Β, Γ, με τη δημοσίευση μάλιστα φωτογραφιών του, δεν νομιμοποιείται από την δήθεν υπάρχουσα ανάγκη ενημέρωσης του κοινού ούτε υπερέχει της πληροφοριακής του αυτοδιάθεσης. Τα ίδια ισχύουν και αν ήθελε θεωρηθεί ότι αντικείμενο του δημοσιεύματος αποτελεί η ιδιωτική ζωή δημοσίου προσώπου, εν προκειμένω της Β, για το λόγο ότι οι δημοσιευθείσες πληροφορίες αναφέρονται στη σχέση και στον γάμο της με τον προσφεύγοντα. Και υπό την εκδοχή αυτή, οι δημοσιευθείσες πληροφορίες δεν άπτονται της δημόσιας δράσης της ή της άσκησης των καθηκόντων της και συνεπώς, κατά τα προαναφερόμενα, δεν συντρέχει νόμιμη περίπτωση δημοσιογραφικής ενημέρωσης του κοινού (βλ. σχετικά με τη νομιμότητα δημοσιοποίησης δεδομένων ιδιωτικής ζωής δημοσίων προσώπων, μεταξύ άλλων, την σκέψη της προαναφερθείσας με αριθ. 18/2008 απόφαση της Αρχής, σελ. 11, με τις εκεί παραπομπές).

15. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις προηγούμενες σκέψεις, είναι αδικαιολόγητη και, συνεπώς, παράνομη η δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων των προσφευγόντων που περιέχονται στα συγκεκριμένα δημοσιεύματα. Η Αρχή λαμβάνει υπόψη ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία είναι υπότροπος στην παραβίαση της νομοθεσίας προσωπικών δεδομένων (βλ. και την με αριθ. 53/2004 απόφαση της Αρχής). Για τη διαπιστωθείσα παράνομη δημοσιοποίηση στον Τύπο προσωπικών δεδομένων των προσφευγόντων (χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 στοιχ. ε' ή/και άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997, το οποίο εφαρμόζεται στα ευαίσθητα δεδομένα, αλλά κατά

μείζονα λόγο και στα απλά) κρίνεται ότι πρέπει να επιβληθούν αυτοτελώς τα ανάλογα με την βαρύτητα της έκαστης παράβασης χρηματικά πρόστιμα, ήτοι το πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την προσβολή της Α με το σχετικό από2006 δημοσίευμα της εφημερίδας «Espresso» και το πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την προσβολή του Γ με το σχετικό από2006 δημοσίευμα της εφημερίδας «Espresso της Κυριακής». Περαιτέρω, λαμβανομένου υπόψη ότι το ιστορικό αρχείο των εφημερίδων δεν πρέπει να καταστρέφεται πλην εξαιρετικών περιπτώσεων (βλ. τις με αριθ. 53/2004 και 8/2010 αποφάσεις της Αρχής), πρέπει να απαγορευθεί η αναδημοσίευση των ως άνω παράνομων δημοσιευμάτων με το αυτό περιεχόμενο.

16. Τέλος, η ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας από ανακριβείς, προσβλητικές, υβριστικές ή συκοφαντικές αναφορές στο πρόσωπο των προσφευγόντων δεν εξετάζεται από την Αρχή, αλλά μπορεί να αντιμετωπισθεί επαρκώς με τις ειδικές περί τύπου διατάξεις καθώς και με τις διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας (βλ. την με αριθ. πρωτ. 422/24.4.2000 απόφαση της Αρχής). Έτσι, όσον αφορά την παρουσίαση του εκάστοτε θέματος με προσπάθεια ανθρώπινης (π.χ. ψυχικής) προσέγγισης ή τα σχόλια του συντάκτη, εφαρμογή δύνανται να έχουν οι ειδικές περί τύπου διατάξεις, ο Κώδικας Δεοντολογίας των Δημοσιογράφων και οι διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

- 1.** Αποφαίνεται ότι η δημοσιοποίηση κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό, προσωπικών δεδομένων των προσφευγόντων από την εφημερίδα «Espresso» και «Espresso της Κυριακής» αντιβαίνει στις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 1 και 2 στοιχ. ε' και 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997.
- 2.** Επιβάλλει στον υπεύθυνο επεξεργασίας πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για τη διαπιστωθείσα παράνομη δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων της Α και πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για τη διαπιστωθείσα παράνομη δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων του Γ.
- 3.** Απαγορεύει την αναδημοσίευση των παραπάνω δημοσιευμάτων με το αυτό περιεχόμενο.

Ο Πρόεδρος της Αρχής

Η Γραμματέας

Χρίστος Γεραρής

Γεωργία Παλαιολόγου